ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินต้นทุนด้านสุขภาพที่เกิดจากมลพิษทางอากาศของ

โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ชายแคน (เชียงราย - เชียงแสน)

ผู้เขียน นางสาววนิดา กิจตะวงศ์

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัญฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.คร.ประเสริฐ ใชยทิพย์ ประธานที่ปรึกษา

รศ.คร.บุญส่ง สัตโยภาส กรรมการ รศ.กัญญา กุนที่กาญจน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการประเมินต้นทุนด้านสุขภาพของโครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงเขต เศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย – เชียงแสน) มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษา แยกแยะ มลพิษทางอากาศในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสร้างถนนแนวใหม่แยกทางหลวงหมายเลข 1 (เชียงราย – เชียงแสน) (2) เพื่อประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ด้านสุขภาพของโครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย – เชียงแสน)

การศึกษานี้ใช้แนวคิดตามหลักทุนมนุษย์ (human capital approach) โดยวัดมูลค่า ด้านสุขภาพตามหลักต้นทุนของการเจ็บป่วย (cost of illness) และใช้จำนวนผู้ป่วยโรคระบบ ทางเดินหายใจเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพอันเนื่องมาจากสารมลพิษทางอากาศ ให้ ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ คือ จำนวนประชากร ในพื้นที่ศึกษา ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และปริมาณสารประกอบของไฮโดรคาร์บอน ใน ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว เมื่อปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และปริมาณสารประกอบของ ไฮโดรคาร์บอนสามารถหาได้จากแบบจำลองมลพิษทางอากาศ ผลจากการศึกษา พบว่า การมีถนน

(เชียงราย – เชียงแสน) เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพีเศษ <u>าะช่วยลดาไริมาณาไริมาณก๊าซ</u> คาร์บอนมอนอกใชค์เฉลี่ยทั้ง 3 ฤค ลดลงประมาณร้อยละ 7.9, 13.4 และ 31.8 ในปีพ.ศ. 2554, 2563 และ 2573 ตามลำคับ และมีสารประกอบไฮโครคาร์บอนเฉลี่ยทั้ง 3 ฤค ลคลงประมาณ ร้อยละ 9.7. 9.5 และ 33.5 ในปีพ.ศ. 2554, 2563 และ 2573 ตามลำดับ และปริมาณสารมลพิษ ที่เกิดขึ้นบนถนนสายเดิมในกรณีที่มีโครงการนั้นมากกว่าปริมาณสารมลพิษจะเกิดขึ้นบนถนนของ โครงการประมาณ 1.3 – 1.9 เท่า การมีถนนถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย – เชียง แสน) ทำให้มีจำนวนผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจลดลงประมาณร้อยละ 2.01, 4.53 และ 3.24 2563 และ 2573 ตามลำดับ และการมีถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในปีพ.ศ. 2554. (เชียงราย - เชียงแสน) จะมีผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจน้อยกว่าถนนสายเดิมแม้จะมีโครงการ แล้วประมาณ 3.18, 2.77 และ 2.76 เท่า ในปีพ.ศ. 2554, 2563 และ 2573 ตามลำดับ และการ มีถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย - เชียงแสน) จะช่วยลดต้นทนด้านสขภาพของถนน สายเดิมลงใด้ประมาณ 174,498 บาท, 630,231 บาท และ 703,163 บาท ในปีพ.ศ. 2554, 2563 และ 2573 ตามลำดับ และการมีถนนเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย – เชียงแสน) จะมี ต้นทุนด้านสุขภาพน้อยกว่าถนนสายเดิมในปีพ.ศ. 2554 ประมาณ 5,834,842 บาท ปีพ.ศ. 2563 ประมาณ 8,487,436 บาท และปีพ.ศ. 2573 ประมาณ 13,377,042 บาท

Thesis Title Health Cost Evaluation Caused by Air Pollution:

The Road Linking Special Border Economic Zone

(Chiang Rai - Chiang San) Construction Project

Author Miss Wanida Kijtawong

Degree Master of Economics

Thesis Advisor Committee

Assoc.Prof.Dr.Prasert Chaitip Chairperson
Assoc.Prof.Dr.Boonsong Satayopas Member
Assoc.Prof.Kanya Koontakarn Member

ABSTRACT

This study has two objectives. First is to discern the air pollutions present in the areas affected by a new highway construction project off the road linking special border economic zone (Chiang Rai Province) to link with Chiang Saen District. Second is to assess the economic cost of illness associated with this project construction.

This study employed the concept of human capital approach to assess the cost of illness and adopted the number of patients suffering from respiratory system illness as representative of change in health condition due to the air pollutants. The factors contributing to the change in number of people having respiratory system illness were hypothesized to be the number of population within the study area, the levels of carbon monoxide and hydrocarbon compound present in the air during hot, rainy, and cold seasons. The levels of carbon monoxide and hydrocarbon compound

concentration were determined by application₇of air pollution simulation model. The findings are as follows: The presence of this new highway will reduce average carbonmonoxide concentrations in all three season by 7.9%, 13.4%, and 31.8% in 2011, 2020, and 2030, respectively. Meanwhile, the average hydrocarbon compound concentration will be reduced by 9.7%, 9.5% and 33.5% in the respective years. With this project, the air pollution concentration in the old highway will be 1.3 - 1.9 times heavier than that in the new highway area, The presence of this new highway will reduce the number of people having respiratory system illness by 2.01%, 4.53% and 3.24% in 2011, 2020, and 2030, respectively; and the number of people with such illness in the new highway will be 3.18, 2.77, and 2.76 times lower than that in the old highway area in the respective years, The presence of this new highway will reduce the cost of illness in the old highway area by 174,498 bath, 630,231 bath and 703,163 bath in 2011, 2020, and 2030; and the cost of illness associated with the new highway will be 5,834,842 bath, 8,487,436 bath, 13,377,042 bath less than the case of the old highway in the respective years.